

Joan Carles Martí

❶ **Bon dia, a qui pregunte, a l'assagista, el narrador, comissari, guionista, crític o a l'imprudent?**

❷ El que tenen en comú totes aquestes activitats és el fet d'explicar històries. Sempre hi ha una narració: quan escric un assaig, quan faig una exposició, quan faig un guió de còmic o per a un audiovisual i, és clar, quan escric contes o una novel·la. Vivim en un món en el qual sembla que si escrius crítica no pots ser un creador. Els gèneres estan barrejats, tot connecta amb tot.

❸ **De «El Barri de la Plata» a «Les cuques», passant pels contes de «Vi i benzina». Una bona etapa creativa?**

❹ De jove vaig fer un parell de llibres. Vaig estar deu anys que no vaig publicar res. I ha estat de gran que he anat donant forma al meu món. Em trobo molt de gust en aquest registre, entre la novel·la, el conte, l'assaig i el reportatge. A causa de la malaltia de la meua dona, que va patir un vessament cerebral, passo moltes més hores a casa.

❺ **«Les cuques» / «Mariposas de invierno y otras historias de la naturaleza», descol·loca.**

❻ Em vaig criar al Poblenou, el barri dels valencians de Barcelona, en una família de l'Alt Millars. La meua mare tenia un hostel en un poble de muntanya i cada any hi passàvem quatre mesos ben bons. El meu pare era metal·lúrgic i, com que sempre he fet bandera del món postindustrial, a alguns lectors els pot sorprendre comprovar que sé tantes coses de plantes i insectes. Doncs bé: forma part d'aquesta segona vida.

❼ **Hem deixat d'atendre la història de la natura?**

❽ Pasolini deia que el final de la pagesia era el canvi cultural més important del segle XX a Europa. Al darrere ha vingut la pèrdua de coneixement i empatia amb el món natural. Els llauradors i els bosquerols tenien un saber ancestral sobre el món, que els nens i besnèts ja no tenen. Saben més coses de bicicletes de muntanya que no pas d'arbres i flors.

❾ **I hem perdut el respecte al paisatge?**

❿ Molta gent concep el paisatge com un teló de fons de les seves activitats esportives i de lleure. Ells són sempre al centre i els arbres, les muntanyes, els llacs, l'horta són l'escenografia d'aquesta postal egocèntrica.

⓫ **Els insectes i les persones són semblants?**

⓬ Un dels referents de 'Les cuques' / 'Mariposas de invierno' són els bestiaris, que tenen una llarga tradició i que juguen a establir paral·lelismes entre persones i animals. Les formigues, les abelles, s'han relacionat tradicionalment amb les persones: han esdevingut símbols del treball i de l'organització col·lectiva. Però no sé que hi hagués cap llibre que portés tan lluny aquest joc. Hi ha cuques inquietes i d'altres tranquil·les, papallones confiades i d'altres que de seguida que et veuen, fugen. El narrador de 'Les cuques/Mariposas de invierno' aplica el que ha après observant els insectes a descriure la gent del seu voltant.

⓭ **L'escarabat rinoceront és l'autor?**

⓮ Vaig començar a escriure 'Les cuques/Mariposas de invierno' el primer estiu després del vessament cerebral de la Cris, la meua dona. Era el mes d'agost i no podríem ser, com cada any, al bosc o a la platja. Aleshores em va venir al cap una imatge de quan era petit: l'escarabat rinoceront que a finals d'estiu apareixia pels carrers del poble. Pobret: sempre

JULIÀ GUILLAMON

«És un llibre solar sobre la plenitud de la vida»

«Les cuques» / «Mariposas de invierno», l'última proposta del multidisciplinari autor català, està escrit amb una gran sensibilitat per tot allò que envolta l'ésser humà.

li faltava un artell d'alguna pota, no podia volar, estava tirat per terra, de qualsevol manera, i ja no es refaria. Quan ho vaig tenir escrit vaig entendre que jo era l'escarabat rinoceront, atropellat pel que ens havia passat al llarg de sis mesos d'UCI, d'hospitals i clíniques de rehabilitació.

❶ **Un llibre sobre l'absència?**

❷ No podia anar al bosc i ho trobava a faltar moltíssim. Totes les evocacions de la muntanya i la platja, de les papallones, dels escarabats, estan passades per aquest filtre. És un llibre solar, sobre la plenitud de la vida en contacte amb la natura, i al mateix temps és un llibre sobre la privació i el dolor.

❸ **La malaltia greu de gent pròxima (la seua dona en el seu cas) ens fa més humans?**

❹ Et canvia la vida. Deixes de fer unes coses que abans eren quotidianes, en fas d'altres que no havies pensat mai que faries. T'enfrontes amb la fragilitat, la finitud, la pèrdua de les seguretats. En el meu cas he tingut la necessitat d'endregar el passat.

❺ **Afortunadament conec Arbúcies i els boscos de la Selva i la Garrotxa. Inspiradors?**

❻ Els protagonistes del llibre (un home, una dona i un nen) són uns privilegiats, perquè en aquest món que cada cop més viu d'esquena a la vida natural, tenen amics pagesos, coneixen els boscos i els camps, es passen per llocs on no hi ha gairebé ningú. L'home

(que al llarg del llibre és un nen, un adolescent, un jove, un home madur i un home vell) ha conegut els vells bosquerols i els vells pagesos, ha jugat al carrer, quan estava ple de papallones de nit. I ha transmès aquestes vivències al seu fill.

❼ **Temps de pandèmia i centenari de Peruchó. Fantasia?**

❽ 2020 havia de ser l'any dels vampirs. A més del centenari de Peruchó hi ha hagut una gran exposició sobre els vampirs al cinema, a CaixaForum Madrid i CaixaForum Barcelona. Sembla mentida que hagi coincidit amb la pandèmia. Sembla que estem vivint en una pel·lícula de ciència ficció. En una novel·la de Peruchó no, que en els llibres de Peruchó sempre hi ha humor i el que ara passa no és per riure.

❾ **Peruchó, Pla, Monzó sempre han estat atents al que passava al sud de la Sènia. Tenim depositades moltes esperances amb Julià Guillamon.**

❿ Els meus avis eren valencians. El meu pare, que ja va néixer a Barcelona, se sentia valencià i ens ho va passar al meu germà i a mi. El barri de la Plata explica que, de menut, vivíem en una mena de País Valencià a Barcelona. Quan la meua iaia ens enviava taronges i embotits de Toga, el moment d'obrir la capsa era un ritual. Quan venia el València CF a jugar a Barcelona o a Sabadell (un any que

el Sabadell va jugar a primera), el meu pare aconseguia pujar sempre a l'autocar del València. Els jugadors ja el coneixien. I també els del CD Castelló. Una de les primeres coses que vaig escriure, quan tenia vint anys, va ser una sèrie d'articles a la revista 'Canigó' sobre la novel·la al País Valencià. Quan va sortir 'El barri de la Plata', Levante-EMV va publicar un article que es titulava (en referència al meu pare), «El home que decidí ser valenciano». Podríem dir que jo sóc l'escriptor que vol ser valencià.

❶ **Per cert, sap que el València CF té un jove central, Hugo Guillamón, seran família?**

❷ Segur que la família ve de la conca del Millars. Tots els Guillamon, quan estires el fil, surten d'allà: Toga, Argelita, Torrechiva, Espadilla, Ayódar, Fuentes de Ayódar, Cirat, Vallat... són territori Guillamon.

LES CUQUES
Julià Guillamon

► Anagrama, 156 pàgs. 17€

MARIPOSAS DE INVIERNO

► Círculo de tiza, 180 pàgs. 21€